

ОБГРУНТУВАННЯ ПІДХОДУ ДО РОЗРАХУНКУ ЗБИТКІВ ПРАВОВЛАСНИКІВ ВІД КОНТРАФАКЦІЇ

Ткачов М.М.

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»,
м. Харків*

Правовласники дуже часто несуть вельми великі збитки від порушення прав інтелектуальної власності, яка їм належить (особисті розробки або ліцензія). При проведенні судових розглядів в цьому плані дуже велику роль має об'єктивна оцінка цих збитків. Проведене дослідження показує, що підходити до оцінки збитків від порушення прав інтелектуальної власності можна по-різному, використовуючи як класичні, так і нові методи. На наш погляд, найбільш точний результат можна отримати при використанні методичних рекомендацій дохідного підходу. Два інших широко поширених підходу (витратний та порівняльний) не завжди можуть об'єктивно відображати сутність втрат правовласників. Витратний підхід, на наш погляд, відображає фактичні витрати правовласника, які в ряді випадків зовсім не відтворюють цінність і значимість (відповідно, і потенційні або фактичні економічні втрати) об'єкту дослідження. Складнощі порівняльного підходу в першу чергу пояснюються специфічною природою інтелектуальної власності, яка в багатьох випадках носить унікальний характер (просто ні з чим порівнювати). У рамках дохідного підходу оцінки збитків правовласників від контрафакції слід виділити декілька привабливих моделей.

1. *Метод дисконтованих грошових потоків (ДДП) або прибутку від бізнес-одиниці і його модифікації*, при використанні якого вартість збитків дорівнює дисконтованій різниці ДДП (прибутку) за відсутності і наявності контрафакту. Практика використання методу припускає наявність обмежень: передумова сталого виробництва зафіксованого обсягу контрафактної продукції правопорушником або передумова про відому заздалегідь динаміку зростання продукції правопорушника.
2. *Метод капіталізації з урахуванням кількості контрафакту і його модифікації*. Розмір збитків при його використанні прирівнюється до капіталізувати грошового обсягом, розрахованим за зафіксованим кількістю виявленого контрафакту і цінами виробника. Практичне використання цього методу передбачає наявність нижчеперелічених умов і передумов: точне визначення виявленого кількості контрафактної продукції, збитки від якої досліджуються, на даному ринку; наявність даних за цінами реалізації легального виробника, цінами підтримки ефективного виробництва, збуту і споживання, іншим цінами, пов'язаним з даною продукцією або інтелектуальною технологією; відомості з економічних строках життя інтелектуального продукту, права на який порушуються на даному ринку; відомості по середньогалузевої маржі прибутку; моделі побудови коефіцієнта капіталізації.